

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

THE SCHOOL MANAGEMENT FACTORS AFFECTING THE SUCCESS OF SCHOOL ADMINISTRATION
UNDER NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 3

สกวรัตน์ ปลั่งกลาง¹, บรรจบ บุญจันทร์²

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Sakhawat Plangklang¹, Banjob Boonchan²

Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Corresponding Author E-mail : sakhaw1525@gmail.com¹, banjobbun21@gmail.com²

(Received : January 12, 2026; Edit : January 25, 2026; accepted : January 26, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 2) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 และ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 320 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ตำแหน่งการปฏิบัติงาน เป็นชั้นภูมิในการสุ่ม แล้วทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .950 และปัจจัยการบริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านคุณภาพของบุคลากร 2. ระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร 3. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างด้านเหล่านี้กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เป็น .916 และด้านเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ได้ร้อยละ 83.70 จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านภาวะผู้นำ การพัฒนาบุคลากร และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จได้ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าคุณภาพและการพัฒนาบุคลากรเป็นกลไกหลักที่ขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา, ความสำเร็จ, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the success of school administration in schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3, 2) to study the factors of school administration in schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3, and 3) to create a predictive equation for school administration factors affecting the success of school administration in schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3. The sample consisted of 320 school administrators and teachers from schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3 during the 2025 academic year. The sample was obtained using stratified random sampling, with job position as the stratum for sampling, followed by proportional sampling. The research instrument was a questionnaire on school administration factors affecting the success of school administration in schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3, using a 5-level Likert scale. The questionnaire on school administration success had an overall reliability coefficient of .950, and the questionnaire on school administration factors had an overall reliability coefficient of .974. The statistical methods used to analyze the data included frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The results of this research were as follow: 1. The overall level of success in school administration under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3 was high. When considering each aspect, all aspects were at a high level. The aspect with the highest average score was the quality of personnel.

2. The overall level of school administration factors in schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3 was at a high level. When considering each aspect, it was found that every aspect was at a high level. The aspect with the highest average value was personnel development. 3. The factors influencing the success of school administration in schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3 were found to be leadership, personnel development, and work motivation. These factors significantly influenced the success of school administration in these schools ($p < .01$). Leadership had the strongest influence, followed by personnel development and work motivation, respectively. The multiple correlation coefficient between these factors and the success of school administration in the schools was .916. These factors explained 83.70% of the variance in the success of school administration in the schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3. The research findings conclude that personnel factors are crucial to the success of educational administration, particularly leadership, personnel development, and work motivation. These aspects have a statistically significant influence on the success of educational administration and can explain a high level of variance in success, demonstrating that the quality and development of personnel are the main mechanisms driving successful educational administration.

Keywords: Factors of educational administration, Success, School administration

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยในยุคปัจจุบันกำลังดำเนินการปฏิรูปประเทศในทุกมิติภายใต้กรอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งเป็นแผนระดับชาติที่มุ่งเน้นการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญคือ ยุทธศาสตร์ที่ 3: การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพคนไทยให้มีทักษะแห่งศตวรรษ ที่ 21 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีศักยภาพในการดำรงชีวิตในสังคมโลก (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) การบริหารจัดการสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา โดยระบุให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และนวัตกรรม มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ในระดับปฏิบัติการนั้นความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากขาด “ปัจจัยการบริหาร” ที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษา

การบริหารจัดการเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารและจัดการเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารและจัดการอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารเป็นผู้ที่สำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทาง จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะทำให้ครูทุกคนรักในงานสอน มีการทำงานและเก็บงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดสารสนเทศ ที่มีความหมายและสามารถนำไปใช้ได้ตามความมุ่งหมาย ทันทกรณี (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554) ปัจจัยการบริหารโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่เป็นตัวชี้วัดองค์ประกอบในการบริหารจัดการโรงเรียน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จย่อมมีปัจจัยการบริหารที่แตกต่างไปตามบริบทแต่ละโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นไปตามกระแสของโลกาภิวัตน์ที่มีปรากฏในช่วงขณะนั้น สถานศึกษา (Reid, David & Peter, 1988) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อาทิ แนวคิดการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (School-based Management) ที่มุ่งกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจสู่สถานศึกษา ส่งเสริมความคล่องตัวและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ควบคู่กับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

จากข้อมูลเชิงประจักษ์ในรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา (SAR) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 หลายแห่ง พบว่า โรงเรียนในสังกัดความหลากหลายของพื้นที่ ทำให้แนวทางมาตรฐานเดียวไม่ตอบโจทย์ทุกบริบท นอกจากนี้ยังมีความเหลื่อมล้ำด้านประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน บางโรงเรียนสามารถพัฒนาได้อย่างก้าวหน้า มีผลสัมฤทธิ์สูง และได้รับรางวัลระดับเขตและระดับชาติ ขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กยังประสบปัญหา เช่น ขาดแผนพัฒนาที่เป็นระบบ การมีส่วนร่วมจากชุมชนที่จำกัด และการบริหารงานที่ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งอาจสะท้อนถึงการขาดองค์ความรู้ในการบริหาร หรือขาดปัจจัยสนับสนุนที่เพียงพอ สถานการณ์ดังกล่าวนำไปสู่ความจำเป็นในการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในบริบทเฉพาะของพื้นที่เขตการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการกำหนดนโยบาย การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และการสนับสนุนเชิงโครงสร้างจากเขตพื้นที่ให้มีความเหมาะสมตรงจุด และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3, 2566)

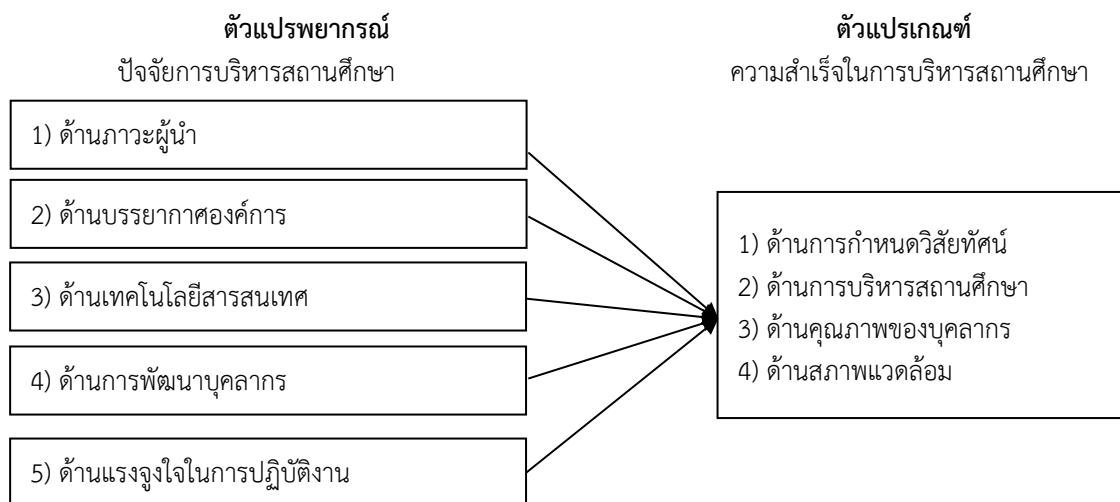
จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญของการบริหารที่มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหาร การจัดทำแผนพัฒนาองค์กร และส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในภาพรวม นอกจากนี้ยังคาดว่าผลการวิจัยจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายการบริหารการศึกษาเชิงพื้นที่ และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษาในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านบรรยากาศองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ประจำปี 2567 จำนวนทั้งสิ้น 1,829 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 182 คน และครู จำนวน 1,647 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ประจำปี 2567 จำนวนทั้งสิ้น 320 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน และครู จำนวน 288 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-608) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้ตำแหน่งการปฏิบัติงานเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) ได้แก่ ตำแหน่งการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ตอนที่ 2 ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาและปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน

2. กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม เป็นคำถามตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของ Likert โดยนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านการบริหารสถานศึกษา 3) ด้านคุณภาพของบุคลากร และ 4) ด้านสภาพแวดล้อม และองค์ประกอบของปัจจัยการบริหารสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านบรรยากาศองค์การ 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร และ 5) ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของประเด็นคำถาม โครงสร้างของเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาและแบบสอบถาม เพื่อขอคำแนะนำและทำการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 103) และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์และเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ดังต่อไปนี้

5.1 ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา มีจำนวน 4 องค์ประกอบ ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .950 และแยกตามองค์ประกอบ ดังนี้

5.1.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .932

5.1.2 ด้านการบริหารสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .901

5.1.3 ด้านคุณภาพของบุคลากร ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .871

5.1.4 ด้านสภาพแวดล้อม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .714

5.2 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .974 และแยกตามองค์ประกอบ ดังนี้

5.2.1 ด้านภาวะผู้นำ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .940

5.2.2 ด้านบรรยากาศองค์การ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .883

5.2.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .920

5.2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากร ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .904

5.2.5 ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .869

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 จำนวน 320 คน

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 พร้อมด้วยแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ ไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยจะแนบซองเปล่า พร้อมติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามกลับคืน และผ่านช่องทางออนไลน์โดยใช้ Google Forms

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้กลับคืนทางไปรษณีย์และแบบออนไลน์ ในกรณีที่ได้รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไม่ครบ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดต่อประสานขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้งและเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. พิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งการปฏิบัติงาน นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3. ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกตามองค์ประกอบ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย พิจารณาและใช้หลักเกณฑ์ ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2553, น. 103) ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard deviation) จำแนกตามองค์ประกอบ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย พิจารณาและใช้หลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 21) ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ปัจจัยการบริหารจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson's product moment correlation) ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือการมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรพยากรณ์มากกว่า 2 ตัว ซึ่งการที่ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูง อาจส่งผลให้การตีความตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์เพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรพยากรณ์ สามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552)

เมื่อ r แทนค่า	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์
$r < 0.20$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรน้อย
$0.21 < r \leq 0.40$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างน้อย
$0.41 < r \leq 0.60$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปานกลาง
$0.61 < r \leq 0.80$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างมาก
$r > 0.80$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมาก

จากแนวคิดของอุทัยวรรณ สายพัฒนา (2547, น. 55-57) ในการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์นี้มีตารางบางเล่มเสนอแนะว่าเป็นวิธีการที่ยาก ให้ใช้วิธีง่าย ๆ คือ ใช้เกณฑ์ค่าสัมบูรณ์ของสหสัมพันธ์ที่มากกว่า 0.80 คือ $|r| > .80$ ถือว่า

มีความสัมพันธ์กัน แสดงว่าเกิด collinearity ซึ่งเกณฑ์นี้สามารถยืดหยุ่นได้ ขึ้นอยู่กับผู้วิจัยด้วย อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การพิจารณาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันของอโนทัย ตรีวานิช (2552, น. 55-57) หากค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันมี ค่า r มากกว่า .80 ผู้วิจัยจะดำเนินการพิจารณา จากค่า VIF และ Tolerance ซึ่งค่า VIF ควรมีค่าน้อยกว่า 10 และค่า Tolerance มีค่าไม่น้อยกว่า .10 จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย (วรศรา อรุณกิตติพร, 2561, น. 86)

6. สร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อพยากรณ์ปัจจัยการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพในการดำรงตำแหน่งการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) (n = 320)	ร้อยละ
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	32	10.00
2. ครู	288	90.00
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และเป็นครู จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 90

2. ระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ภาพรวมและรายด้าน

ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.07	0.75	มาก
2. ด้านการบริหารสถานศึกษา	4.18	0.69	มาก
3. ด้านคุณภาพของบุคลากร	4.27	0.64	มาก
4. ด้านสภาพแวดล้อม	4.13	0.70	มาก
รวม	4.16	0.63	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพของบุคลากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม ส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบสูง

3. ระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านภาวะผู้นำ	4.03	0.82	มาก
2. ด้านบรรยากาศองค์กร	4.12	0.81	มาก
3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.05	0.69	มาก
4. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.15	0.67	มาก
5. ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	4.11	0.79	มาก
รวม	4.09	0.69	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม พัฒนาความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับภารกิจของสถานศึกษา ตลอดจนสร้างแรงจูงใจและบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

4. ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ภาพรวมและรายด้าน

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X
ด้านภาวะผู้นำ (X_1)	-					
ด้านบรรยากาศองค์กร (X_2)	.873**	-				
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_3)	.734**	.781**	-			
ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_4)	.829**	.894**	.830**	-		
ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X_5)	.839**	.807**	.721**	.816**	-	
ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา (X)	.929**	.947**	.887**	.945**	.900**	-
ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา (Y)	.885**	.846**	.753**	.862**	.768**	.894**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา (X) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา (Y) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .894 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สะท้อนว่าการบริหารที่มีประสิทธิภาพมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของสถานศึกษาอย่างชัดเจน จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษา (X1–X5) พบว่า ตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างมากถึงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยด้านการบริหารต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกันในลักษณะเป็นระบบ โดยเมื่อเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากค่าสูงที่สุดไปต่ำสุด พบว่า ความสัมพันธ์ที่สูงที่สุดคือระหว่าง ด้านบรรยากาศองค์การ (X2) กับ ด้านการพัฒนาบุคลากร (X4) ($r = .894$)

5. ค่า Tolerance และค่า VIF ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3

ตารางที่ 5 ค่า Tolerance และค่า VIF ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน	Tolerance	VIF
ด้านภาวะผู้นำ (X ₁)	.234	4.274
ด้านบรรยากาศองค์การ (X ₂)	.144	6.926
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X ₃)	.303	3.298
ด้านการพัฒนาบุคลากร (X ₄)	.264	3.786
ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X ₅)	.249	4.009

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน มีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง .144-.303 และค่า VIF อยู่ระหว่าง 3.298-6.926 โดยข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย คือ ค่า Tolerance มากกว่า .10 และค่า VIF ต่ำกว่า 10 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

6. การวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์ การถดถอย จากคะแนนดิบ ไม่ปรับมาตรฐาน (b)	สัมประสิทธิ์การ ถดถอยจากคะแนน มาตรฐาน (β)	t	p
ค่าคงที่	0.861		9.48**	.000
ด้านภาวะผู้นำ (X ₁)	0.458	0.594	12.70**	.000
ด้านการพัฒนาบุคลากร (X ₄)	0.429	0.450	10.24**	.000
ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X ₅)	-0.078	-0.098	-2.16**	.031

$R = .916$, $R^2 = .838$, Adjusted $R^2 = .837$, $p = .031$

จากตาราง 6 พบว่า แบบจำลองสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า R เท่ากับ .916 และค่า Adjusted R^2 เท่ากับ .837 แสดงว่าสามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 83.7 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X₁) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.594 และสถิติ t เท่ากับ 12.70 ขณะที่ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร (X₄) ก็มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมี

นัยสำคัญเช่นเดียวกัน ($\beta = 0.450$, $t = 10.24$) แสดงว่า การพัฒนาศักยภาพบุคลากรมีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเป็นลบ ($\beta = -0.098$) และมีสถิติ t เท่ากับ -2.16 ซึ่งแม้จะมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่สะท้อนว่าระดับแรงจูงใจที่สูงขึ้นอาจไม่ได้ส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาเมื่อพิจารณาพร้อมกับตัวแปรอื่นในแบบจำลอง โดยทั้งนี้ค่าคงที่ของสมการมีค่า 0.861 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ ($t = 9.487$) แสดงว่าแบบจำลองมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการอธิบายและพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ได้ดังภาพ

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.861 + 0.458X_1 + 0.429X_4 - 0.078X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.594X_1 + 0.450X_4 - 0.098X_5$$

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านคุณภาพของบุคลากร ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจัยเชิงระบบหลายด้านที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรม การศึกษาดูงาน การนิเทศภายใน และการทำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สอดคล้องกับแนวคิดของปรมพร ทิพย์พรม กล่าวว่า ความสำเร็จการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลนั้น โรงเรียนดำเนินงานหรือคิดกระบวนการต่าง ๆ จนส่งผลต่อการพัฒนาผู้บริหาร การพัฒนาครู การพัฒนาผู้เรียน การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีความร่วมมือ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพ (ปรมพร ทิพย์พรม, 2563) สอดคล้องกับผลการวิจัยของธนายุทธ ช่อมะลิ ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม พบว่า ความสำเร็จในการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ธนายุทธ ช่อมะลิ, 2563) เช่นเดียวกับนิตยา ชันเดช พบว่า ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (นิตยา ชันเดช, 2565) และสอดคล้องกับงานวิจัยของญาณิกา หงสนันท์ พบว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (ญาณิกา หงสนันท์, 2567)

1.1 ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดทิศทาง และเป้าหมาย อันนำไปสู่การสร้างอนาคตขององค์กร ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร มีความสามารถเชิงกลยุทธ์ การสร้างเป้าหมายร่วมและการถ่ายทอดแนวคิดขององค์กรสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของสุภาวัฒน์ แสงคำมี กล่าวว่า การกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายหลักของสถานศึกษา ซึ่งต้องอาศัยทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลการตัดสินใจ เอื้อต่อการสร้างวิสัยทัศน์ เพื่อให้สมาชิกมองเห็นภาพอนาคตได้ตรงกัน (สุภาวัฒน์ แสงคำมี, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤกร ปันพุมโพธิ์ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก (นฤกร ปันพุมโพธิ์, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ บุรีสูงเนิน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก (วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน, 2552)

1.2 ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ด้านการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารและบุคลากรดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือเป้าหมายการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ความสอดคล้องระหว่างการบริหารจัดการสถานศึกษากับเป้าหมายเชิงนโยบายทางการศึกษา ความรู้ความสามารถของผู้บริหารในการกำกับดูแล การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของจิตรจรรุญ ทรวงวิทยา กล่าว

ว่า การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือเป้าหมายการศึกษา สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียนคือ ให้นักเรียนมีคุณธรรม เป็นพลเมืองที่ดีและมีสุขภาพดี ตามแนวทางของการบริหารสถานศึกษาในแนวทางปฏิรูปการศึกษา ซึ่งการบริหารจากส่วนกลางจะทำหน้าที่เพียงการวางแผน การกำหนดนโยบาย กำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ และการกำหนดประเมินคุณภาพเป็นประการสำคัญ (จิตรจรรยา ทรวงวิทยา, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี รัตนธีระชัยกุล ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัย ทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ปราณี รัตนธีระชัยกุล, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรสวรรค์ เหลาเวียง พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (พรสวรรค์ เหลาเวียง, 2565)

1.3 ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านคุณภาพของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อพัฒนาตนตามนโยบายและมาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ความตระหนักและความรับผิดชอบต่องานวิชาชีพที่ต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของประยงค์ ศรีโหมี พบว่า การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการ การค้นหาวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะสร้างบรรยากาศในการทำงาน เพื่อกระตุ้นให้ทรัพยากรมนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้มากที่สุด เท่าที่เป็นไปได้ สร้างบรรยากาศองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และการเปลี่ยนค่านิยมให้ถูกต้องในเรื่องความรับผิดชอบ การพัฒนาครูเป็นการพัฒนาที่ต้องมีนโยบายและมาตรฐานในการพัฒนาครูและบุคลากร รวมถึงกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน โดยเน้นให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ มุ่งไปที่การพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม และสัมมนาโดยเน้นที่การพัฒนาตนเอง (ประยงค์ ศรีโหมี, 2561) สอดคล้องกับแนวคิดของฉัตรกมล สมแดง กล่าวว่า ปัจจัยด้านบุคลากร ครูผู้สอนต้องมีความรู้มีความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอน มีจรรยาบรรณปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (ฉัตรกมล สมแดง, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรา ไชยโส พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ปัจจัยด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก (มยุรา ไชยโส, 2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา ชันเดช พบว่า ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก คือ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (นิตยา ชันเดช, 2565)

1.4 ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรภายในองค์กรที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบรรยากาศของสถานศึกษามีความเอื้อต่อการทำงานร่วมกัน มีการสื่อสารที่เป็นระบบ และมีความร่วมมือในเชิงวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเกียรติศักดิ์ เชี่ยวไสว กล่าวว่า สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวของพนักงานในบริเวณที่เกี่ยวข้องในการทำงาน เช่น อากาศที่หายใจ ฝุ่นควัน เครื่องจักร เครื่องมือต่าง ๆ แสงสว่าง ความร้อน เสียง ความเย็น ความสั่นสะเทือน สภาพการทำงาน อันได้แก่ กระบวนการทำงาน ระบบงาน ลักษณะการทำงาน ระยะเวลา การทำงาน ปริมาณงาน ท่าทางการทำงาน เป็นต้น และรวมถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมในองค์กร เช่น กฎระเบียบข้อบังคับในองค์กร การสื่อสารภายในองค์กร นโยบาย และการบริหารองค์การ ความปลอดภัยและสุขอนามัยในโรงงาน การจัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการทำงาน (เกียรติศักดิ์ เชี่ยวไสว, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาพร สันตจิตร พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก (อุมาพร สันตจิตร, 2552) และสอดคล้องกับงานวิจัยของกษมาพร ทองเอื้อ พบว่า ปัจจัยลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก (กษมาพร ทองเอื้อ, 2555)

2. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าวให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการลงทุนในทรัพยากรบุคคล อันเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของจักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ ระบุว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ การจัดการ รวมถึงเทคนิค วิธีการ ค่านิยม รูปแบบ การทำงานให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้การบริหารงานในโรงเรียนมีคุณภาพและส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างสูงสุด (จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของธนายุทธ ช่อมะลิ พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ธนายุทธ ช่อมะลิ, 2563) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรมพร ทิพย์พรหม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ปรมพร ทิพย์พรหม, 2563) สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมาลย์ สิทธิทอง

พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (วิมาลย์ ลิทอง, 2563)

2.1 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงประสิทธิภาพที่สำคัญต่อผลลัพธ์ในการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพมาศ ดนตรีพงษ์ ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญ จะต้องวางแผนสั่งการดูแลและควบคุมให้บุคลากรขององค์การปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (ทิพมาศ ดนตรีพงษ์, 2561) เช่นเดียวกับการวิจัยของ อธิภาพ นาราช ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก (อธิภาพ นาราช, 2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยของทวีศักดิ์ ธาตุชัย ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมากที่สุด (ทวีศักดิ์ ธาตุชัย, 2562)

2.2 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านบรรยากาศองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษามีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความเข้มแข็งของวัฒนธรรมองค์การและความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพภายในสถานศึกษา ปัจจัยที่นำไปสู่ผลลัพธ์ดังกล่าวอาจมาจากรูปแบบการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วม (สอดคล้องกับแนวคิดของไชยา ภาวะบุตร ระบุว่า บรรยากาศองค์การที่ดีมีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของสมาชิกในองค์การในด้านปริมาณงาน ความพึงพอใจ การเกี่ยวข้องด้วยโดยการมีส่วนร่วม ซึ่งมีปัจจัยมาจากนโยบายการบริหารและการปฏิบัติการขององค์การ โครงสร้างขององค์การ วิทยาการ และสิ่งแวดล้อมภายนอก (ไชยา ภาวะบุตร, 2560) สอดคล้องกับการวิจัยของประภัสสร ทิพนองแวง ศึกษาปัจจัยทางการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ด้านบรรยากาศองค์การ อยู่ในระดับมาก (ประภัสสร ทิพนองแวง, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี รัตนธีระชัยกุล พบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ อยู่ในระดับมาก (ปราณี รัตนธีระชัยกุล, 2563)

2.3 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถใช้ในระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร สอดคล้องกับแนวคิดของนิษฐ์อดิ กานต์ ดาราพันธ์ ระบุว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญทั้งด้านการจัดการองค์การและการเรียนรู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวมการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์การสร้างงาน การสื่อสารข้อมูล และเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้คนเข้าถึงความรู้ทั้งการค้นหาคำความรู้ในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนรู้การสร้างเครือข่ายและสร้างฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในการเรียนรู้การติดต่อสื่อสาร และทำให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานและพัฒนาองค์การ (นิษฐ์อดิ กานต์ ดาราพันธ์, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของพรสวรรค์ เหลาเวียง ศึกษาปัจจัยทางการบริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก (พรสวรรค์ เหลาเวียง, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา ทองหัตถา พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก (กัลยา ทองหัตถา, 2565)

2.4 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก วัฒนธรรมองค์การที่เน้นความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของอรอุมา ไมยวงศ์ ระบุว่ากำหนดพฤติกรรมของบุคคลในองค์การให้เหมาะสมกับงาน ความรับผิดชอบ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายขององค์การและนำพาองค์การให้สามารถอยู่รอดได้ (อรอุมา ไมยวงศ์, 2564) สอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ บุรีสูงเนิน พบว่า ความสำเร็จในการบริหาร สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ 1) ด้านการบริหาร

สถานศึกษา 2) ด้านการบริหารสนับสนุน 3) การพัฒนาบุคลากร 4) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน, 2552) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรสวรรค์ เหลาเวียง ศึกษาปัจจัยทางการบริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาณ พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก (พรสวรรค์ เหลาเวียง, 2564)

2.5 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากรในสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารงานมีแนวทางที่เน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและสร้างแรงจูงใจเชิงบวกอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของวัชริต เจริญกุล ระบุว่า การจูงใจมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพของงาน การจูงใจพนักงานให้มีความมุ่งมั่นและกำลังใจในการปฏิบัติงานจึงมีความสำคัญ โดยสามารถสรุปความสำคัญของการจูงใจในการทำงานได้ดังนี้ 1) พลัง (Energy) เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ในการทำงานใดๆ ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานสูง ย่อมทำให้ขยันขันแข็ง กระตือรือร้น กระทำให้สำเร็จ ซึ่งตรงข้ามกับบุคคลที่ขาดพลังงานในการปฏิบัติงานก็จะมีผลกระทบหรือพฤติกรรมที่ทำงานเพียงเพื่อผ่านไปวันๆ และ 2) ความพยายาม (Persistence) ทำให้บุคคลมีความมานะ อดทน บากบั่น คิดหาวิธีการนำความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของตนเองมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่องานให้มากที่สุด (วัชริต เจริญกุล, 2563) สอดคล้องกับงานวิจัยของกรวิทย์ เกษบรรจง ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านแรงจูงใจ อยู่ในระดับมาก (กรวิทย์ เกษบรรจง, 2556) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรสวรรค์ เหลาเวียง กล่าวว่า ปัจจัยทางการบริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจูงใจของผู้บริหาร (X_5) อยู่ในระดับมาก (พรสวรรค์ เหลาเวียง, 2565)

3. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุดที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างด้านเหล่านี้กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เป็น .916 และด้านเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ได้ร้อยละ 83.70 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งจะอภิปรายแต่ละด้านดังนี้

3.1 ด้านภาวะผู้นำ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของทิพมาศ ดนตรีพงษ์ ระบุว่า ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์การ ไม่ว่าจะเป็นองค์การของรัฐหรือเอกชน เพราะผู้นำมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนสั่งการดูแลและควบคุมให้บุคลากรขององค์การปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (ทิพมาศ ดนตรีพงษ์, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของนราดล ยตะโคตร ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1) มีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (นราดล ยตะโคตร, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลวรรณ เอื้องเพชร ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กมลวรรณ เอื้องเพชร, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของญาณิกา หงสนันท์ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ญาณิกา หงสนันท์, 2567)

3.2 ด้านการพัฒนาบุคลากร มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาศักยภาพบุคลากรถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของวาที

ยา ราชภัฏดี ระบุว่า การพัฒนาบุคลากรควรมีนโยบาย มาตรฐาน และจุดมุ่งหมายในการพัฒนาที่ชัดเจน มีการกำหนดหลักสูตรการ พัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาด้านเองแล้วจัดอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด เพื่อเพิ่มทักษะความรู้ประสบการณ์ และ ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม และดำเนินการประเมิน และนำผลการประเมินการพัฒนาด้านเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาไปใช้ ในการพัฒนาโรงเรียน (วาทีทยา ราชภัฏดี, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ บุรีสูงเนิน ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัย พบว่า ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 ระดับความคิดใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ การพัฒนาบุคลากร (วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน, 2552) และสอดคล้องกับงานวิจัยของนราดล ยตะโคตร มี ผลการวิจัยว่า ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_5) มีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จในการ บริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (นราดล ยตะโคตร, 2565)

3.3 ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานพบว่า มีอิทธิพลทางลบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้ง ไว้ ผลลัพธ์ที่เป็นเช่นนี้อาจเกิดจากผู้บริหารและครูมุ่งเน้นพัฒนางานส่วนบุคคลมากเกินไปจนละเลยภารกิจร่วมขององค์กร ทำให้ แรงจูงใจที่เน้นเป้าหมายเฉพาะบุคคลส่งผลย้อนกลับต่อการบริหารงานโดยรวมของสถานศึกษา ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับ แนวคิดของ Cebeci and Çağanağa ที่ชี้ว่าแรงจูงใจเป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพของผู้บริหาร หากผู้บริหารมีแรงจูงใจสูงจะ ขับเคลื่อนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการตัดสินใจ การบริหารทรัพยากร และการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความ ร่วมมือ (Cebeci and Çağanağa, 2019) อย่างไรก็ตามเมื่อแรงจูงใจลดลงจะนำไปสู่ความไม่พึงพอใจ (Aytürk, 1990) การตัดสินใจ ที่ล่าช้า (Taymaz, 2003) การบริหารบุคลากรที่ด้อยคุณภาพ (Karaköse & Kocabaş, 2006) และการลดลงของขีดความสามารถใน การนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย (Yildirim, 2011) ซึ่งท้ายที่สุดส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของสถานศึกษา (Sabuncuoğlu, 1997) อย่าง ชัดเจน สรุปได้ว่าแรงจูงใจทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญที่หล่อเลี้ยงประสิทธิผลของการบริหารและการใช้ทรัพยากรมนุษย์อย่างคุ้มค่า อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานของปราณี รัตนธีระชัยกุล ที่พบว่า ด้านการจูงใจ สามารถพยากรณ์ความสำเร็จ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ (ปราณี รัตนธีระชัยกุล, 2563) เช่นเดียวกับงานวิจัยของพรสวรรค์ เหลาเวียง ที่ รายงานว่า ด้านการจูงใจของผู้บริหาร เป็นตัวแปรสำคัญที่พยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาผลที่ต่างกันอาจสะท้อนบริบทที่ไม่เหมือนกัน เช่น ลักษณะของผู้บริหาร ความคาดหวังจากหน่วยงานต้นสังกัด วัฒนธรรม องค์กร หรือระดับการแข่งขันด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่อาจทำให้แรงจูงใจส่งผลเชิงบวกหรือเชิงลบแตกต่างกันไป ตามบริบทของแต่ละพื้นที่และแต่ละโรงเรียน (พรสวรรค์ เหลาเวียง, 2565)

3.4 ด้านบรรยากาศองค์การ ไม่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบรรยากาศองค์การ เพียงอย่างเดียวไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ที่สำคัญต่อความสำเร็จโดยตรงได้ ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของธัญญาณี กิยะกุล ระบุว่า บรรยากาศองค์การเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์การให้ประสบผลสำเร็จ หากองค์การใดมีบรรยากาศ องค์การหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีย่อมส่งผลถึงการปฏิบัติงานของพนักงานซึ่งพนักงานจะเกิดความรู้สึกพอใจและเต็มใจที่ จะปฏิบัติงาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล หากบรรยากาศองค์การไม่ดีก็ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เช่นกัน ทำให้ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานลดลง ประสิทธิภาพของงานก็ลดลงด้วย (ธัญญาณี กิยะกุล, 2557) ไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของธนายุทธ ช่อมะลิ พบว่า ปัจจัยที่ 8 บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ อยู่ในระดับมาก (ธนายุทธ ช่อมะลิ, 2563) และ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Amaninche ศึกษาปัจจัยด้านการบริหาร บรรยากาศองค์การ วัฒนธรรม และตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผล ต่อผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาท้องถิ่นในสังกัด ALCU ของจังหวัดบุลาگان ประเทศฟิลิปปินส์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การมีอิทธิพลอย่างมากต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และมีความสัมพันธ์อย่างมี นัยสำคัญกับระดับผลสัมฤทธิ์ของสถาบันสมาชิก ALCU ในจังหวัดบุลาگان ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนากลยุทธ์การ บริหารและการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางองค์การเพื่อยกระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษา (Amaninche, 2020)

3.5 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในระบบบริหารจัดการไม่ได้มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญในเชิงสถิติ ไม่สอดคล้องกับ แนวคิดของวิมาลย์ ลีทอง เน้นว่าการบริหารที่ประสบความสำเร็จต้องรวมถึงการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุน จาก บุคลากร และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (วิมาลย์ ลีทอง, 2563) ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Oyedemi ศึกษา มุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร

สถานศึกษา ผลการศึกษาเผยว่า ผู้บริหารมีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เครื่องมือ ICT ในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการแก้ปัญหาการสื่อสารภายในโรงเรียนและการวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัย ผู้วิจัยเสนอให้รัฐบาลและผู้ปกครองสนับสนุนทรัพยากร ICT ให้มีความพร้อมเพียงพอ รวมถึงส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะพื้นฐาน ที่จำเป็นต่อการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดูแลระบบอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ (Oyedemi, 2025) และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Okwerede ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีที่มีต่อภาวะผู้นำทางการศึกษา โดยอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในงานบริหารสถานศึกษา ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าเทคโนโลยีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหาร เช่น การจัดการงานธุรการ การตัดสินใจ และการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ขณะเดียวกันยังกล่าวถึงอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงและความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล นอกจากนี้ งานวิจัยยังนำเสนอแนวโน้มในอนาคต เช่น ปัญญาประดิษฐ์ การวิเคราะห์ข้อมูล และสภาพแวดล้อมเสมือนจริง ซึ่งล้วนเป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพในการยกระดับการเรียนรู้เฉพาะบุคคลและนวัตกรรมการนำทางการศึกษา บทความสรุปด้วยการเน้นย้ำความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและหลักจริยธรรม เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Okwerede, 2025)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ ยกระดับความชัดเจนของวิสัยทัศน์ให้เป็นเชิงปฏิบัติ เพื่อให้สามารถติดตามประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม และผู้บริหารต้องเสริมสมรรถนะด้านการคิดเชิงกลยุทธ์และการนำการเปลี่ยนแปลงผ่านการพัฒนาศักยภาพและการนิเทศเชิงกลยุทธ์ เพื่อปลูกฝังค่านิยมและแรงจูงใจให้บุคลากรนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติจริง

1.2 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำอย่างเป็นระบบ พร้อมจัดกลไกติดตาม ทบทวน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การลงทุนด้านพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

1.3 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรเสริมสร้างการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับยุทธศาสตร์สถานศึกษาโดยชัดเจน เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีมีใช้เพียงเครื่องมือเชิงสนับสนุนแต่เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารต้องส่งเสริมรอบการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล นโยบายการใช้งานดิจิทัล และกระบวนการประเมินผลการนำเทคโนโลยีไปใช้ เพื่อให้การลงทุนด้าน ICT เกิดผลเชิงประสิทธิผล ยั่งยืน และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2.2 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ เอื้องเพชร. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคลากรสายสนับสนุน สังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- กรวีร์ เกษบรรจง. (2556). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กษมาพร ทองเอื้อ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กัลยา ทองหัตถา. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เกียรติศักดิ์ เขียวไธสง. (2559). การรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานและความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงาน ในกลุ่มอุตสาหกรรมอมตะนคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิตรจรรยา ทรงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. Journal of Roi Kaensarn Academi, 3(1), 41-57.
- ฉัตรกมล สมแดง. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(10), 172-188.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2560). หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ญาณิกา หงสนันท์. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 17(2), 1-2.
- ทวีศักดิ์ ธาตุชัย. (2562). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา พอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ทิพมาศ ดนตรีพงษ์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนายุทธ ช่อมะลิ. (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธัญญาณี กิยะกุล. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในบริการของผู้บริหารโรงเรียนกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นฤกร ปันพุ่มโพธิ์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นราดล ยตะโคตร. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิตยา ชันเดช. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- นิษฐ์อดิกันต์ ดาราพันธ์. (2560). ปัจจัยการบริหารและองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 9 แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประภัตร ทิพนองแสง. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียน มาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประยงค์ ศรีโหม. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปรมพร ทิพย์พรหม. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ปราณี รัตนธีระชัยกุล. (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
 พรสวรรค์ เหลาเวียง. (2565). ความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน
 ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
 มยุรา ไชยโส. (2558). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
 วริศรา อรุณกิตติพร. (2561). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
 วชิรศ เจริญกุล. (2563). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนบ้านยางสูง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
 วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล
 ตะวันออก. วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
 วาติทยา ราชภักดี. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
 วิมาลย์ ลีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน
 จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
 สุภาวัฒน์ แสงคำมี. (2561). ปัจจัยคุณลักษณะด้านการสื่อสารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. (2566). รายงานผลการดำเนินงานและการประเมินตนเองของ
 สถานศึกษา (SAR). นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3.
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สกศ.
 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). กรุงเทพฯ: สศช.
 สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพ
 ภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
 อนันทยั ตีรวานิช. (2552). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชน. วิทยานิพนธ์
 มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
 อุมาร สันติจิตร. (2552). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมวัยในจังหวัด
 นครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
 อรอุมา ไมยวงศ์. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
 Amaninche, E. O. Jr. (2020). Administrative factors and organizational climate as determinants of school
 Performance. Doctoral dissertation. Bulacan Polytechnic College.
 Aytürk, N. (1990). Yönetim sanatı: Başarılı yönetim ve yöneticilik teknikleri. Nobel Yayın Evi.
 Cebeci, O., & Çağanağa, Ç. K. (2019). Effects of motivation of school administrators on human resources
 management. Open Access Library Journal, 6, e4808. <https://doi.org/10.4236/oalib.1104808>
 Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers. pp.
 202-204.
 Karaköse, T., & Kocabaş, İ. (2006). Özel ve devlet okullarında öğretmenlerin
 beklentilerinin iş doyumu ve motivasyon üzerine etkileri. Eğitimde Kuram ve
 Uygulama, 2(1), 3-14.
 Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and
 Psychological Measurement, 30(3), 608-609.
 Likert, R. (1967). Attitude theory and measurement. New York: Wiley & Son.
 Okwerede, E. (2025). The role of technology in enhancing educational leadership. EE Journals, 6(1), 44-48.
<https://www.eejournals.org/>
 Oyedemi, O. A. (2025). ICT and effective school management: Administrators' perspective. In Proceedings

- of the World Congress on Engineering 2015 (Vol. 1). Federal University of Lavras. London, U.K.
- Reid, K., David, H. & Peter, H. (1988). **Towards the effective school: The problem and some solutions.** Oxford: Basic Blackwell.
- Sabuncuoğlu, Z. (1997). **Personel yönetimi: Politika ve yönetsel teknikler.** Uludağ Üniversitesi.
- Taymaz, H. (2003). **İlköğretim ve ortaöğretim okul müdürleri için okul yönetimi.** Pegem Akademi Yayıncılık.
- Yıldırım, N. (2011). **Okul müdürlerinin motivasyonları üzerine nitel bir inceleme.** AİBÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(1), 71–85.